

Starea copilului în România: Trei din zece copii români trăiesc în sărăcie, tot mai mulți sunt expuși riscurilor date de lipsa vaccinării, rata mortalității la copiii sub un an crește la cel mai înalt nivel din ultimul deceniu

- *Aproape trei din cinci (58%) dintre familiile ai căror copii sunt integrați în programele educaționale ale organizației nu pot acoperi cheltuielile legate de participarea copiilor la educație, în absența unui sprijin extern.*
- *Cyberbullying-ul a devenit un fenomen constant la care au fost martori 60% dintre copii, arată o anchetă a organizației.*
- *Din ce în ce mai mulți copii cu vârsta învățământului gimnazial sunt în afara școlii (de la 12,3% în anul 2021, la 15,86% în anul 2022, 16,26% în anul 2023 și 17,09% în anul 2024)¹, situația fiind și mai gravă în cazul copiilor cu vârsta învățământului liceal (de la 23,02% în anul 2021, la 25,03% în anul 2022, 26,89% în anul 2023 și 27,23% în anul 2024)².*
- *5.815 copii s-au născut din mame minore, în 496 dintre aceste cazuri mama având vârsta sub 15 ani³. Și mai îngrijorător este faptul că aproape 1 din 5 copii născuți din mamă minoră nu este primul copil al mamei.*

București, 1 iunie 2026: Rata mortalității infantile crește la cel mai înalt nivel din ultimii zece ani, trei din zece copii români sunt afectați de sărăcie și se află în risc de excludere socială și tot mai mulți copii sunt privați de protecția vitală pe care o dă vaccinarea, ceea ce a dus la o scădere progresivă a ratelor de acoperire vaccinală pentru ROR (rujeolă-oreion-rubeolă), încât pentru prima doză, acceptarea este de 47,4%. Mai mult, copiii sunt expuși riscurilor crescute de a deveni victime ale cyberbullyingului. Fetele care nasc înainte de vârsta de 15 ani rămân un fenomen îngrijorător al României.

Copiii României: radiografie

La începutul anului 2025, erau 3.610.644 de copii cu reședința în România⁴, reprezentând 19% din întreaga populație rezidentă a țării. În anul 2025, numărul născuților-vii înregistrați la oficiile de stare civilă din România a fost de 145.725, cel mai mic număr de născuți-vii din 1930 până în prezent. Față de anul 2024, în anul 2025 s-au înregistrat cu 11.545 mai puțini născuți-vii⁵.

- La finalul anului anterior, un număr de 33.420 de copii se aflau în **sistemul de protecție specială**, 8908 dintre ei crescând în instituții de tip rezidențial⁶.
- **Sărăcie și excludere socială:** Deși în ultimii ani se înregistrează o îmbucurătoare tendință de scădere, **peste 3 din 10 copii români (32,4%) continuă să crească în risc de sărăcie sau excludere socială**. Pentru 1.163 milioane de copii din țara noastră, asigurarea resurselor necesare pentru un trai sănătos este problematică - copiii români continuă să fie mult mai afectați de sărăcie în

¹ Eurostat, [Out-of-school rate in population of lower secondary school age, by sex \[educ_uoe_enra28\]](#)

² Eurostat, [Out-of-school rate in population of upper secondary school age, by sex \[educ_uoe_enra29\]](#)

^{3, 11} Date semidefinite, INS, Evenimente demografice în anul 2025, 2026

<https://insse.ro/cms/ro/content/evenimente-demografice-%C3%AEn-anul-2025>

⁴ INS, baza de date TEMPO ONLINE, cod tabel POP106A

⁵ INS, Evenimente demografice în anul 2025, 2026 <https://insse.ro/cms/ro/content/evenimente-demografice-%C3%AEn-anul-2025>

⁶ <https://copii.gov.ro/1/date-statistice-copii-si-adoptii/>

comparație cu adulții, riscul de sărăcie sau excluziune socială în rândul copiilor fiind cu șase puncte procentuale mai mare decât în rândul adulților.

Deși riscul de sărăcie sau excluziune socială în rândul copiilor înregistrează o tendință de scădere, nu putem spune același lucru despre sărăcia nutrițională. Astfel, datele pentru anul 2025 arată o creștere îngrijorătoare a ponderii familiilor care nu își permit măcar o dată la două zile o masă cu carne, pește sau proteine vegetale echivalente - de la 14,6% la 17,2% în cazul tuturor familiilor cu copii și de la 19,5% la 25,9% în cazul familiilor monoparentale.

Pe de altă parte, sărăcia are și un impact puternic asupra dreptului la o educație de calitate. Un studiu realizat de Salvați Copiii România în vara anului 2025 arată că **aproape trei din cinci (58%)** dintre familiile ai căror copii sunt integrați în programele educaționale ale organizației nu pot acoperi cheltuielile legate de participarea copiilor la educație, în absența unui sprijin extern, procentul crescând dramatic, la 87%, în rândul celor care se află în stare de sărăcie subiectivă și în rândul celor cu nivel educațional scăzut – 70%.

Totodată, sărăcia se reflectă în accesul discriminatoriu, inegal al copiilor vulnerabili socio-economic la evenimente școlare sau excursii: aproape jumătate (46,8%) dintre copiii afectați de sărăcie nu participă la astfel de activități, mult peste media Uniunii Europene, de doar 13,9%.

- **Participarea la educație:** La începutul anului calendaristic trecut, peste 400.000 de copii cu vârste între 7 și 17 ani erau în afara sistemului de educație (425.491, reprezentând 18,18% din populația rezidentă de vârsta respectivă)⁷.

Provocările legate de participarea la educație încep de la nivelul educației timpurii, în condițiile în care, la nivelul UE, România înregistrează cea mai scăzută rată de cuprindere în educație a copiilor cu vârsta între 3 ani și vârsta de începere a învățământului obligatoriu (76,5% față de o medie EU de 95%)⁸.

Datele Eurostat arată că din ce în ce mai mulți copii cu vârsta învățământului gimnazial sunt în afara școlii (de la 12,3% în anul 2021, la 15,86% în anul 2022, 16,26% în anul 2023 și 17,09% în anul 2024)⁹, situația fiind și mai gravă în cazul copiilor cu vârsta învățământului liceal (de la 23,02% în anul 2021, la 25,03% în anul 2022, 26,89% în anul 2023 și 27,23% în anul 2024)¹⁰.

- **Maternitate timpurie**

Deși numărul total al nașterilor din țara noastră reprezintă doar 4% din nașterile la nivel EU (4,04%), România are o contribuție în plan european de șase ori mai mare în cazul nașterilor la minore (26,19%) și de peste 10 ori mai mare în cazul nașterilor la fete sub 15 ani (41,39%)¹¹.

În anul trecut, 5.815 copii s-au născut din mame minore, în 496 dintre aceste cazuri mama având vârsta sub 15 ani¹². Și mai îngrijorător este faptul că aproape 1 din 5 copii născuți din mamă minoră nu este primul copil al mamei (18,4%).

⁷ INS, baza de date TEMPO ONLINE, date prelucrate

⁸ Eurostat, [Pupils from age 3 to the starting age of compulsory education at primary level by sex - % of the population of the corresponding age \[educ_uae_enra21\]](#)

⁹ Eurostat, [Out-of-school rate in population of lower secondary school age, by sex \[educ_uae_enra28\]](#)

¹⁰ Eurostat, [Out-of-school rate in population of upper secondary school age, by sex \[educ_uae_enra29\]](#)

¹¹ Eurostat, Live births by mother's age and birth order [demo_fordagec__custom_20655328]

¹², ¹³, ¹⁴ Date semidefinite, INS, Evenimente demografice în anul 2025, 2026

<https://insse.ro/cms/ro/content/evenimente-demografice-%C3%AEn-anul-2025>

Cu cât este mai scăzută vârsta mamei, cu atât riscul ca nou-născutul să vină pe lume cu o greutate mică este mai mare: probabilitatea crește de la 8,04% din totalul nașterilor la 15,9% în rândul mamelor sub 15 ani. Una dintre cauze este controlul prenatal redus în cazul gravidelor sub 15 ani: 43,3% din nașterile la mame sub 15 ani au fost fără control prenatal, în vreme ce media națională este de 28,35%¹³.

- **Supraviețuire și sănătate**

Rata mortalității infantile a crescut în 2024 la 6,6 la mie de copii născuți vii, marcând cel mai înalt nivel din ultimii 10 ani (din 2016, rata mortalității infantile a scăzut de la 6,8 la 5,6 la mie, în 2023).

Pe de altă parte, România se confruntă cu **cea mai gravă criză de vaccinare din ultimele decenii**. Tot mai mulți copii sunt privați de protecția vitală pe care o dă vaccinarea, ceea ce a dus la o scădere progresivă a ratelor de acoperire vaccinală pentru ROR (rujeolă-oreion-rubeolă). Astfel, potrivit celor mai recente date, pentru prima doză, acceptarea este de 47,4%. În ceea ce privește vaccinarea contra rujeolei, într-un singur județ acoperirea vaccinală a fost de peste 70%, în 14 județe acoperirea vaccinală s-a situat între 50,6% și 67,4%, în 24 de județe acoperirea vaccinală s-a situat între 31,3% și 49,7%, în trei județe acoperirea vaccinală a fost sub 30%. Valoarea minimă (23,7%) a fost raportată în județul Argeș, iar cea maximă (73,8%) a fost atinsă în județul Bihor, potrivit INSP¹⁴.

- **Sănătatea mintală:** Anxietatea este cea mai răspândită tulburare de sănătate mintală în rândul copiilor care au beneficiat pe parcursul anului trecut de serviciile de terapie psiho-emoțională ale Salvați Copiii România, urmată de tulburarea emoțională, dificultățile parentale (de pildă, divorțul părinților), tulburarea de învățare, dependența de ecrane și chiar abuzul de substanțe și tentativa de suicid (un caz). Sănătatea mintală este o temă care i-a preocupat pe copiii reuniți la cea de-a 26-a ediție a Forumului Național al Copiilor, care au și formulat o serie de recomandări urgente, adresate autorităților. Printre principalele propuneri formulate se numără introducerea educației pentru sănătate ca disciplină accesibilă tuturor elevilor, extinderea accesului la consiliere psihologică gratuită.

Potrivit unei recente anchete sociologice derulate de Organizația Salvați Copiii, doar 3 din 5 copii afirmă că se simt frecvent fericiți (des sau foarte des). Entuziasmul este și mai puțin frecvent în rândul copiilor, în condițiile în care aproape o treime dintre respondenți (32%) spun că se simt entuziaști rar sau foarte rar și doar 39% trăiesc acest sentiment frecvent. Totodată, un sfert dintre copii se simt frecvent triști (25%), în timp ce peste jumătate (56%) suferă des de oboseală .

- **Siguranță și protecție împotriva violentei:** Rezultatele unei recente cercetări sociologice realizate de Organizația Salvați Copiii la finalul anului 2025¹⁵ conturează o radiografie alarmantă a vulnerabilității tinerilor în mediul virtual, în condițiile în care aproape 80% dintre copii navighează pe internet fără nicio restricție de acces, iar lipsa controlului parental crește odată cu vârsta copiilor. Expunerea identității digitale este îngrijorătoare, peste o treime dintre copiii de 12-14 ani având profiluri publice pe rețelele sociale, fapt ce facilitează contactul frecvent cu persoane necunoscute; astfel, aproape jumătate dintre adolescenți au fost abordați de străini online, iar o treime dintre aceștia au raportat situații de hărțuire sau interacțiuni inconfortabile. Impactul

¹⁴ „Analiza rezultatelor estimării acoperirii vaccinale la vârsta de 12 luni pentru copiii născuți în iulie 2024”, derulată în august 2025 pentru copiii născuți în perioada 01–31.07.2024.

¹⁵ Organizația Salvați Copiii, Cercetare sociologică privind comportamentele periculoase ale tinerilor pe Internet, 2026, <https://oradenet.ro/wp-content/uploads/studiu-sid-2026.pdf>

emoțional este unul major, în contextul în care peste două treimi dintre copii au fost expuși unor conținuturi traumatizante care i-au speriat, iar cyberbullying-ul a devenit un fenomen constant la care au fost martori 60% dintre aceștia. Poate cel mai grav semnal de alarmă este însă tăcerea care înconjoară aceste experiențe: în fața pericolelor, majoritatea copiilor aleg să ignore situația, în timp ce un procent infim, de doar 5%, găsesc curajul de a cere sprijinul unui adult.

Nici școala nu reprezintă un mediu în care siguranța copiilor să primeze, în condițiile în care 90% dintre profesori și consilieri școlari consideră că elevii cu care lucrează sunt victime ale fenomenului de bullying. În funcție de mediu, respondenții din școlile bucureștene sunt cei care indică în cea mai mare măsură cea mai ridicată frecvență a fenomenului de bullying (28,1%), în timp ce doar 13,4% dintre profesorii școlilor rurale au optat pentru acest răspuns, arată datele unei analize calitative complexe realizate de Organizația Salvați Copiii România în toamna anului 2025¹⁶.

Pentru mai multe informații, persoana de contact: **Roxana Paraschiv**, Coordonator Centrul de informare și documentare privind drepturile copilului, Salvați Copiii România, **tel. 0745664674**, email. roxana.paraschiv@salvaticopiii.ro.

Despre Organizația Salvați Copiii

De 36 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 100 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 4.522.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.

¹⁶ Organizația Salvați Copiii, Opinia cadrelor didactice despre fenomenul de bullying, 2025, <https://www.salvaticopiii.ro/sites/ro/files/2025-10/studiu-bullying-octombrie-2025-digital.pdf>